

Duurzaamheid belangrijk om grootschalige melkproductie te verantwoorden

Boer bepaalt eigen koers

Waar liggen de kansen voor de melkveehouderij na 2015? Dat was de centrale vraag van het seminar 'Kansen voor de zuivelketen' van voerfabrikant Agrifirm Feed. Kansen genoeg, zo bleek. De vraag of het inkomen van de boer er dan ook op vooruit zal gaan, bleef onbeantwoord.

tekst **Jorieke van Cappellen**

Een van de opslaghallen op de productielocatie van Agrifirm Feed in Oss was voor het seminar 'Kansen in de zuivelketen' omgetoverd tot conferentiezaal. De circa 150 aanwezigen, vooral melkveehouders, kregen een kijkje in de keuken van de productie van voeders in Oss en gingen in het seminar de discussie aan met drie gastsprekers. Frank van Ooijen, corporate directeur duurzaamheid en communicatie van FrieslandCampina, schetste de verhoudingen in de markt. 'Zeker negentig procent van de verwerkte zuivel van onze ledenmelkveehouders in Nederland gaat naar het buitenland. Vooral in Azië liggen grote kansen voor producten met een hoge voedingswaarde zoals zuivel. Met een wereldbevolking die groeit naar acht tot negen miljard mensen wordt voedselzekerheid een gigantische uitdaging.'

De waardering voor het product moet er wel zijn, aldus Van Ooijen. 'Het is belangrijk om te werken aan productonderscheiding in zuivel. Bovendien zijn er nogal wat milieuissues direct gerelateerd aan de melkveehouderij, zoals de uitstoot van broeikasgassen.' Inzetten op duurzaamheid en transparantie creëert een groter maatschappelijker draagvlak voor de Nederlandse zuivelsector. 'Ga als boer nooit met je rug naar de samenleving staan, maar bouw aan

Frank van Ooijen:
'Ga als boer nooit met je rug naar de samenleving staan'

vertrouwen met de consument', aldus Van Ooijen.

Coöperatieboer

In antwoord op Frank van Ooijen liet supermarktspecialist Gerard Rutte zich uitermate kritisch uit over het huidige coöperatiesysteem. 'In 2009 kostte een kilo rundvlees in de supermarkt 5,40 euro. In 2012 lag die prijs met 5,67 euro nauwelijks hoger. Boeren blijken al jaren niet in staat om zelf de markt te bepalen. Ondanks grote investeringen hebben zij geen invloed op de melk- of vleesprijs.' Het argument dat supermarkten zorgden voor een slechte prijs voor de boer

Ruud Tijssens:
'Duurzaamheid en efficiëntieverbetering gaan vaak hand in hand'

haalde Rutte ferm onderuit. 'Supermarkten zijn ondernemers die winst willen maken. Het recht op inkomen bestaat niet, dat moet een boer zelf afdwingen.'

Rutte maakte onderscheid in drie typen boeren: de coöperatieboer die grote volumes melk produceert en afhankelijk is van de melkprijs, de mixboer die zich naast melkproductie richt op lokale kansen en de ondernemende boer die naar manieren zoekt om de keten en zijn prijzen beter zelf te kunnen bepalen.

Duurzaam efficiënter

Tot slot schetste Ruud Tijssens, directeur corporate af-

fairs van Agrifirm, een trend waarin het steeds belangrijker wordt om grootschalige melkproductie maatschappelijk te kunnen verantwoorden. 'Agrifirm ondersteunt de veehouder hierin door te participeren in verschillende duurzaamheidsprojecten.' Tijssens verwees naar projecten voor de inkoop van verantwoorde soja en het verminderen van de CO₂-uitstoot bij de productie van voeders. 'Duurzaam ondernemen en efficiëntieverbetering gaan vaak hand in hand.'

Keuze is aan de boer

Vervolgens ontspon zich een discussie tussen publiek en gastsprekers over de toekomst van de zuivelsector. Het grootste deel van de aanwezige melkveehouders was het erover eens dat de afzet en de verwaarding van Nederlandse zuivel niet zonder het huidige coöperatiesysteem kunnen. Slechts twee melkveehouders in de zaal zagen het zelf vermarkten van eigen producten als kansrijker.

Frank van Ooijen reageerde in deze discussie op de uitlatingen van Rutte: 'We stimuleren ondernemerschap. Maar melkveehouders moeten vooral doen waar ze het beste in zijn. En dat is melk van topkwaliteit produceren.'

Een melkveehouder merkte op dat alle inspanningen voor duurzaam melk produceren nog niet erg beloond worden. Tijssens: 'Werken aan duurzaamheid werkt al positief naar consument en markt om meer draagvlak te creëren.' Rutte bleef kritisch: 'De ondernemingsdrift van coöperaties heeft nog niet geleid tot een hoger inkomen voor melkveehouders. De keuze is aan de boer.'